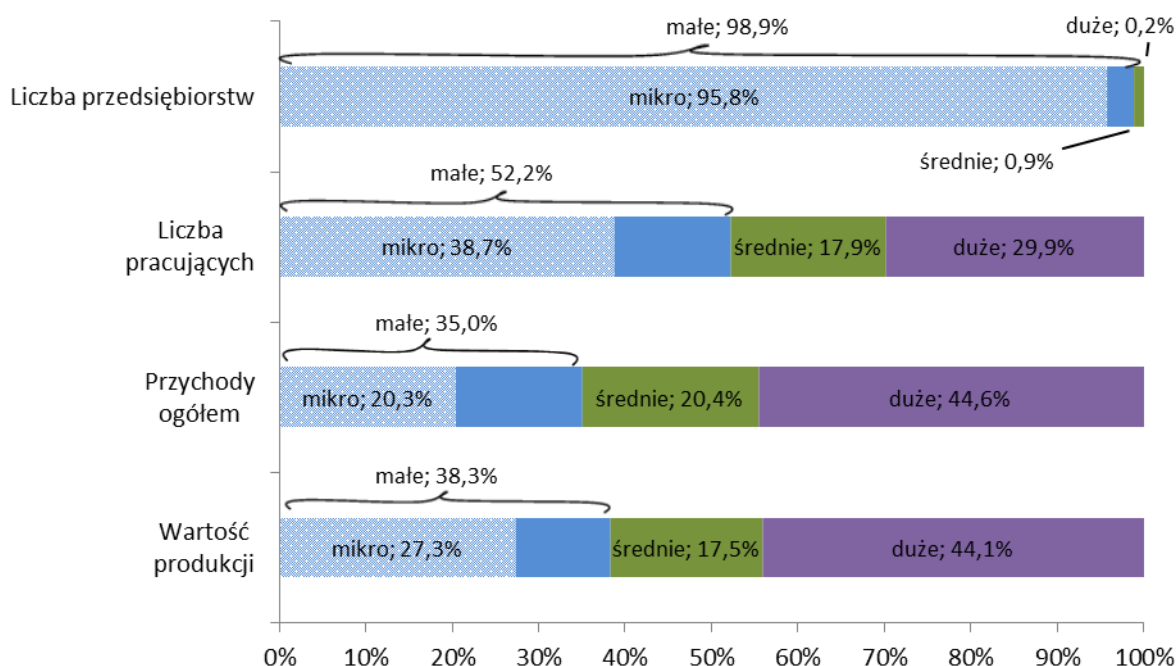

Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 r.

W 2012 r. działalność gospodarczą prowadziło 1 795 tys. przedsiębiorstw niefinansowych¹ wobec 1 785 tys. w 2011 r., co oznacza wzrost o 0,6%. Jednostki małe (o liczbie pracujących do 49 osób) stanowiły 99,0% całej populacji (mikroprzedsiębiorstwa – o liczbie pracujących do 9 osób – 95,8%). Udział jednostek średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) i dużych (powyżej 250 pracujących), stanowił odpowiednio 0,9% i 0,2% wszystkich przedsiębiorstw. Ze względu na podstawową formę prawną badanych jednostek – 91,6% podmiotów należało do osób fizycznych.

Wykres 1. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości w 2012 r.

¹ Dane dotyczą wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych, niezależnie od ich wielkości mierzonej liczbą pracujących, prowadzących działalność gospodarczą z wyłączeniem jednostek zaklasyfikowanych według PKD 2007 do sekcji A (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), K (Działalność finansowa i ubezpieczeniowa), O (Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne). Dane opracowano na podstawie wyników pełnych badań przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz badania reprezentacyjnego przedsiębiorstw do 9 pracujących.

W podmiotach objętych badaniem według stanu na 31 grudnia 2012 r. było 8 937,4 tys. **pracujących**, co oznacza spadek o 1,0% w skali roku. Łącznie w przedsiębiorstwach małych i średnich pracowało 6 265,9 tys. osób, tj. 70,1% wszystkich pracujących w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych, z czego w jednostkach małych 52,2% (w tym w mikroprzedsiębiorstwach – 38,7%).

W badanych przedsiębiorstwach liczba **zatrudnionych** w 2012 r. wyniosła 6 546,0 tys. osób (wobec 6 595,8 tys. osób w 2011 r.), z czego blisko $\frac{3}{4}$ było zatrudnionych w przedsiębiorstwach osób prawnych. Zatrudnieni w podmiotach małych i średnich stanowili 60,3% ogółu liczby zatrudnionych.

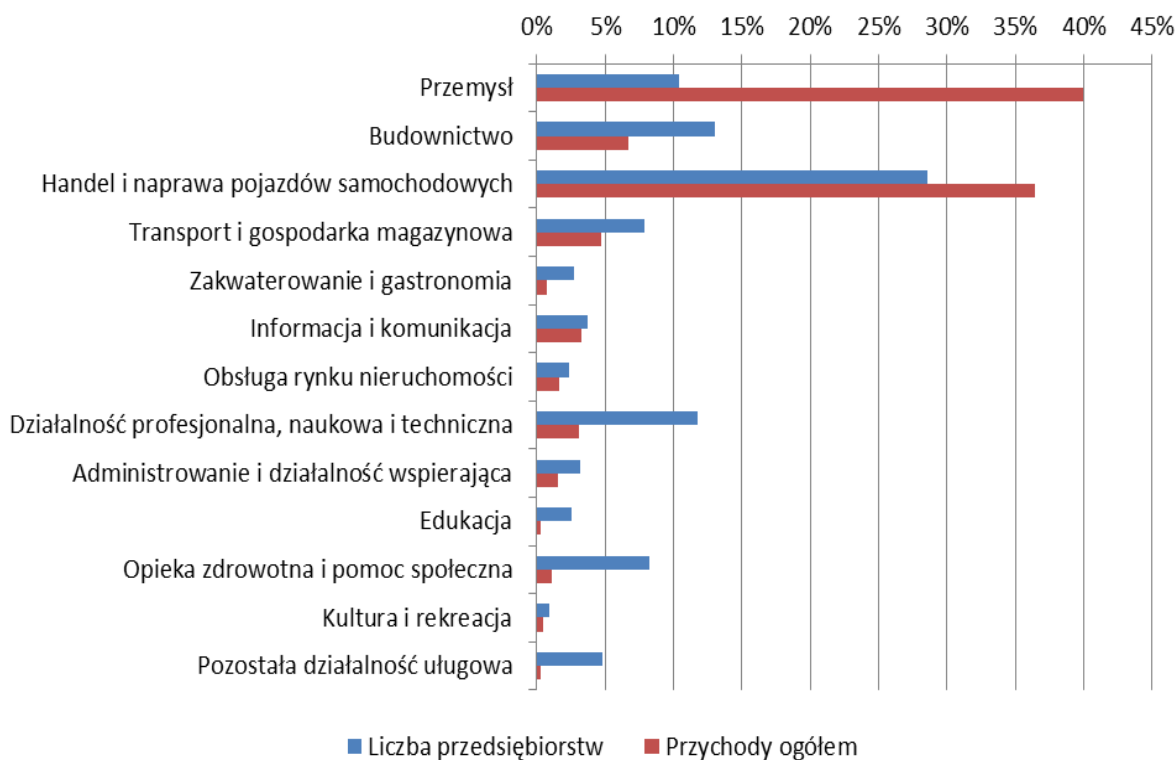
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na 1 zatrudnionego w badanych jednostkach wyniosło 3 628 zł (wzrost w skali roku o 4,2%). Najwyższe wynagrodzenia odnotowano w przedsiębiorstwach prowadzących działalność związaną z informacją i komunikacją (6 516 zł), najniższe – w działalności związanej z pozostałą działalnością usługową (2 361 zł).

W 2012 r. **przychody ogółem** badanych przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie 3 763,9 mld zł (tj. o 2,7% wyższym niż w roku poprzednim). Przedsiębiorstwa małe i średnie (o liczbie pracujących do 249 osób) osiągnęły 2 084,2 mld zł, tj. 55,4% przychodów uzyskanych przez wszystkie przedsiębiorstwa niefinansowe. Na jednostki małe przypadało 35,0% (w tym mikroprzedsiębiorstwa 20,3%), a średnie 20,4%.

W 2012 r. **koszty uzyskania przychodów** ogółem wyniosły 3 542,2 mld zł. Podmioty małe i średnie poniosły koszty w wysokości 1 934,3 mld zł, w tym mikroprzedsiębiorstwa – 674,5 mld zł.

Relacja kosztów do przychodów ukształtowała się na poziomie 94,1%. W zależności od klasy wielkości obserwujemy zróżnicowanie wskaźnika poziomu kosztów. W przedsiębiorstwach małych wskaźnik ten wyniósł 90,9% (w tym dla mikroprzedsiębiorstw – 88,5%), w średnich – 96,0%, a w dużych – 95,7%.

Wykres 2. Przedsiębiorstwa według przeważającego rodzaju działalności w 2012 r.

Ze względu na **przeważający rodzaj działalności** w 2012 r. blisko 30% przedsiębiorstw niefinansowych prowadziło działalność handlową. Podmioty małe prowadzące ten rodzaj działalności stanowiły 28,4% zbiorowości przedsiębiorstw. Pracowało w nich 66,3% wszystkich pracujących w handlu i wypracowały one 48,8% przychodów uzyskanych przez wszystkie podmioty w tym obszarze gospodarki.

Z ogólnej liczby 1 795 tys. przedsiębiorstw w 2012 r., największa **liczba podmiotów w układzie regionalnym miała swoją siedzibę** w województwie mazowieckim (306,0 tys., tj. 17,0% łącznej liczby jednostek) i śląskim (210,6 tys., tj. 11,7%).

Z punktu widzenia klas wielkości podmiotów, wysokość płac rosła we wszystkich województwach wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstw: najwyższe **wynagrodzenie** otrzymywali zatrudnieni w przedsiębiorstwach dużych (o liczbie pracujących powyżej 250 osób), najniższe zaś w przedsiębiorstwach małych (o liczbie pracujących do 49 osób). Wyjątkiem było województwo mazowieckie, w którym przeciętne wynagrodzenie w jednostkach średnich było najwyższe i wynosiło 5 145,8 zł, a w podmiotach dużych ukształtowało się na poziomie o ponad 180 zł niższym.

Wskaźnik poziomu kosztów był najwyższy dla jednostek z województwa mazowieckiego (95,2%) i podlaskiego (94,9%), najniższy dla podmiotów z województwa dolnośląskiego (92,2%).

Wskaźnik rentowności obrotu brutto był najwyższy w województwie lubuskim (7,8%) i dolnośląskim (7,6%), natomiast najniższy w mazowieckim (4,8%).

* * *

Szczegółowe informacje na temat wyników finansowych przedsiębiorstw będą dostępne w styczniu w publikacji *Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 roku*.

Podobnie jak w latach poprzednich, w publikacji zawarte będą dane na temat wielkości i struktury zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność w 2012 r. według formy własności i formy prawnej, rodzaju i lokalizacji działalności oraz klasy wielkości, z wyszczególnieniem sektora małych i średnich przedsiębiorstw, tj. o liczbie pracujących do 249 osób (w tym przedsiębiorstw do 9 pracujących). W publikacji zostaną przedstawione między innymi dane o pracujących, zatrudnieniu, wynikach finansowych, działalności inwestycyjnej oraz posiadanych środkach trwałych. Ponadto zaprezentowane będą wybrane dane o działalności przedsiębiorstw niefinansowych w podziale terytorialnym na poziomie wojewódzkim, a także informacje według miejsc prowadzenia działalności, tj. według jednostek lokalnych.

Opracował:
Dominik Dąbrowski,
Departament Przedsiębiorstw
Tel. (22) 608-31-91

TABL. 1. PODSTAWOWE DANE O PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG FORM PRAWNYCH I KLAS WIELKOŚCI W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostki o liczbie pracujących					
	ogółem (MŚP i duże)	do 249 osób MŚP (małe i średnie)	do 49 osób (małe)	w tym: do 9 osób (mikro)	50-249 osób (średnie)	250 i więcej osób (duże)
a - ogółem						
b - osoby fizyczne						
c - osoby prawne						
Liczba przedsiębiorstw						
a	1 794 943	1 791 742	1 776 258	1 719 187	15 484	3 201
b	1 643 288	1 643 186	1 640 896	1 612 900	2 290	102
c	151 655	148 556	135 362	106 287	13 194	3 099
Liczba przedsiębiorstw prowadzących:						
księgę rachunkową						
a	177 532	174 333	159 183	122 357	15 150	3 199
b	25 877	25 777	23 821	16 070	1 956	100
c	151 655	148 556	135 362	106 287	13 194	3 099
podatkową księgę przychodów i rozchodów						
a	1 195 181	1 195 181	1 194 845	1 174 609	336	-
b	1 195 181	1 195 181	1 194 845	1 174 609	336	-
c	-	-	-	-	-	-
ewidencję przychodów						
a	337 648	337 648	337 648	337 639	-	-
b	337 648	337 648	337 648	337 639	-	-
c	-	-	-	-	-	-
kartę podatkową						
a	84 581	84 581	84 581	84 581	-	-
b	84 581	84 581	84 581	84 581	-	-
c	-	-	-	-	-	-
Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)						
a	8 937 353	6 265 882	4 663 434	3 459 475	1 602 448	2 671 471
b	3 785 331	3 741 248	3 537 103	3 018 605	204 145	44 083
c	5 152 022	2 524 634	1 126 331	440 870	1 398 303	2 627 388
Przeciętna liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.....						
a	6 545 968	3 945 970	2 386 803	1 269 813	1 559 168	2 599 998
b	1 678 973	1 638 982	1 446 003	983 382	192 979	39 991
c	4 866 995	2 306 988	940 799	286 431	1 366 189	2 560 007
Przeciętne wynagrodzenie mie- sięczne brutto na 1 zatrudnionego						
w zł						
a	3 628	3 100	2 704	2 172	3 706	4 430
b	2 033	2 021	1 989	1 831	2 266	2 504
c	4 179	3 867	3 804	3 344	3 910	4 460

TABL. 1. PODSTAWOWE DANE O PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG FORM PRAWNYCH I KLAS WIELKOŚCI W 2012 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostki o liczbie pracujących						
	ogółem (MŚP i duże)	do 249 osób MŚP (małe i średnie)	do 49 osób (małe)	w tym: do 9 osób (mikro)	50-249 osób (średnie)	250 i więcej osób (duże)	
a - ogółem							
b - osoby fizyczne							
c - osoby prawne							
Przychody ogółem w mln zł	a	3 763 883	2 084 177	1 317 059	762 443	767 118	1 679 706
	b	735 878	725 369	664 096	520 996	61 273	10 509
	c	3 028 005	1 358 808	652 963	241 447	705 845	1 669 197
Koszty ogółem w mln zł	a	3 542 163	1 934 277	1 197 810	674 543	736 467	1 607 886
	b	637 222	627 249	570 384	439 467	56 865	9 974
	c	2 904 941	1 307 028	627 426	235 076	679 602	1 597 913
Wskaźnik poziomu kosztów w %	a	94,1	92,8	90,9	88,5	96,0	95,7
	b	86,6	86,5	85,9	84,4	92,8	94,9
	c	95,9	96,2	96,1	97,4	96,3	95,7
Zysk brutto w mln zł (podmiotów osiągających dodatni wynik finansowy).	a	275 752	185 549	145 453	106 332	40 097	90 203
	b	105 806	105 262	100 640	87 740	4 622	544
	c	169 946	80 288	44 813	18 592	35 475	89 658
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	a	5,9	7,2	9,1	11,5	4,0	4,3
	b	13,4	13,5	14,1	15,6	7,2	5,1
	c	4,1	3,8	3,9	2,6	3,7	4,3
Wartość dodana w mln zł	a	859 045	459 322	310 126	211 110	149 196	399 724
	b	188 781	186 480	174 294	144 572	12 186	2 301
	c	670 265	272 842	135 832	66 538	137 010	397 423
Wartość produkcji w mln zł	a	2 749 045	1 535 601	1 053 164	749 202	482 437	1 213 444
	b	656 156	648 301	609 560	514 982	38 741	7 855
	c	2 092 890	887 300	443 604	234 220	443 696	1 205 589

**TABL. 2. WYBÓR PODSTAWOWYCH DANYCH O PRZEDSIĘBIORSTWACH
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I KLAS WIELKOŚCI W 2012 R. (w %)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostki o liczbie pracujących						
	ogółem (MŚP i duże)	do 249 osób MŚP (małe i średnie)	do 49 osób (małe)	w tym: do 9 osób (mikro)	50-249 osób (średnie)	250 i więcej osób (duże)	
							w %
a - ogółem							
b - osoby fizyczne							
c - osoby prawne							
Liczba przedsiębiorstw	a	100,0	99,8	99,0	95,8	0,9	0,2
	b	100,0	100,0	99,9	98,2	0,1	0,0
	c	100,0	98,0	89,3	70,1	8,7	2,0
Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)	a	100,0	70,1	52,2	38,7	17,9	29,9
	b	100,0	98,8	93,4	79,7	5,4	1,2
	c	100,0	49,0	21,9	8,6	27,1	51,0
Przeciętna liczba zatrudnionych	a	100,0	60,3	36,5	19,4	23,8	39,7
	b	100,0	97,6	86,1	58,6	11,5	2,4
	c	100,0	47,4	19,3	5,9	28,1	52,6
Przychody ogółem	a	100,0	55,4	35,0	20,3	20,4	44,6
	b	100,0	98,6	90,2	70,8	8,3	1,4
	c	100,0	44,9	21,6	8,0	23,3	55,1
Koszty ogółem	a	100,0	54,6	33,8	19,0	20,8	45,4
	b	100,0	98,4	89,5	69,0	8,9	1,6
	c	100,0	45,0	21,6	8,1	23,4	55,0
Zysk brutto (podmiotów osią- gających dodatni wynik finansowy)	a	100,0	67,3	52,7	38,6	14,5	32,7
	b	100,0	99,5	95,1	82,9	4,4	0,5
	c	100,0	47,2	26,4	10,9	20,9	52,8
Wartość dodana w mln zł	a	100,0	53,5	36,1	24,6	17,4	46,5
	b	100,0	98,8	92,3	76,6	6,5	1,2
	c	100,0	40,7	20,3	9,9	20,4	59,3
Wartość produkcji	a	100,0	55,9	38,3	27,3	17,5	44,1
	b	100,0	98,8	92,9	78,5	5,9	1,2
	c	100,0	42,4	21,2	11,2	21,2	57,6

**TABL. 3. PODSTAWOWE DANE O PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R.**

WOJEWÓDZTWA	Liczba przedsiębiorstw	Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)	Przeciętna liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na 1 zatrudnionego w zł	Przychody ogółem w mln zł
O G Ó Ł E M	1 794 943	8 937 353	6 545 968	3 628	3 763 883
Dolnośląskie	145 106	718 182	519 566	3 611	260 396
Kujawsko-pomorskie	87 043	399 579	287 893	2 941	147 991
Lubelskie	76 196	329 815	225 747	3 052	105 551
Lubuskie	45 142	194 575	136 423	2 871	58 830
Łódzkie	121 334	547 169	382 930	3 209	180 874
Małopolskie	163 176	746 753	527 270	3 352	279 465
Mazowieckie	305 998	1 918 311	1 518 644	4 611	1 164 843
Opolskie	36 548	167 819	121 557	3 245	56 513
Podkarpackie	70 430	354 206	264 612	2 877	114 039
Podlaskie	43 197	174 721	119 268	2 910	63 858
Pomorskie	116 185	489 464	336 755	3 576	242 116
Śląskie	210 639	1 180 319	885 371	3 903	454 519
Świętokrzyskie	47 492	205 886	145 269	2 980	70 405
Warmińsko-mazurskie	52 847	232 932	160 577	2 755	64 151
Wielkopolskie	183 667	950 804	702 601	3 213	399 182
Zachodniopomorskie	89 943	326 816	211 486	3 096	101 151